

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СОЦІАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
імені
Олександра Яременка
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ

Доступ до медичних послуг та психологічний стан внутрішньо переміщених осіб

(результати соціологічного дослідження
«Оцінка потреб внутрішньо переміщених жінок та осіб похилого віку в Україні»)

*Бондар Тетяна, канд. соціол. наук,
Директор УІСД ім. О.Яременка*

**Міжнародна науково-практична конференція
«Внутрішньо переміщені особи в Україні: реалії та можливості»
27 лютого 2015 року**

Оцінка ВПО стану свого здоров'я

Дуже гарний +

Скоріше, гарний

Ж-ГД – 18,4%

Ж-В – 4,8%

Ч (60+) – 1,1%

Дуже поганий +

Скоріше, поганий

Ж-ГД – 6,7%

Ж-В – 0,4%

Ч (60+) – 4,8%

Ж (60+) – 7,5%

Після переїзду на іншу територію ВПО потребували від держави допомоги в:

- отриманні медичних послуг (45,7%) -----> кожен 6-й не отримав
- отриманні медикаментів (26,9%) -----> кожен 4-й отримав

Досвід звернення респондентів та членів їх сімей до медичних закладів, %

32,3% (N=323) – не зверталися особисто або члени сім'ї до медичних закладів за місцем нинішнього проживання

Основні причини не звернення	Ж-ГД	Ж-В	Ч (60+)	Ж (60+)	Серед усіх
Не впевнені, що допоможуть	7,9	0,0	17,6	10,2	9,6
Сподіваємось, що зможемо повернутися на місце свого постійного проживання	8,3	0,0	5,9	16,3	9,0
Думаю, що для переселенців ця послуга платна	9,3	0,0	5,9	6,1	8,0
Знаходиться далеко від місця проживання	5,6	0,0	3,9	16,3	6,8
Необхідно висидіти велику чергу	1,9	0,0	7,8	6,1	3,4

Захворювання, що ускладнюють повсякденне життя ВПО, %

	Ж-ГД	Ж-В	Ч (60+)	Ж (60+)	Серед усіх
Серцево-судинні захворювання (підвищений тиск, гіпертонія і т.д.)	18,4	5,9	58,6	74,7	31,6
Мігрень або частий головний біль	20,9	8,9	20,3	29,0	20,9
Хронічна тривога і депресія	18,9	8,9	15,8	21,6	17,9
Захворювання суглобів і хребта	9,6	1,0	35,3	30,2	15,5
Проблеми із зором, слухом	9,6	1,0	24,8	26,5	13,5
Хвороби органів травлення	7,5	2,0	20,3	13,6	9,6
Захворювання ендокринної системи	4,8	5,9	4,5	8,6	5,5
<i>Немає захворювань</i>	<i>42,7</i>	<i>66,3</i>	<i>9,8</i>	<i>3,7</i>	<i>34,4</i>

Захворювання, про які вказали більше 5% опитаних

Перелік найбільш необхідних медичних спеціалістів для регулярних спостережень в найближчі шість місяців, %

■ Для дорослих:

- Терапевт
- Кардіолог Є ПОТРЕБА
- Стоматолог -----→ зубного протезування
- Окуліст -----→ окуляри

■ Для дітей:

- Педіатр
- Психолог

**Сфери прояву несправедливого, упередженого ставлення,
у зв'язку зі статусом переселенця
(% тих, кому доводилося постійно особисто або членам їх родини це відчувати)**

	Ж-ГД	Ж-В	Ч (60+)	Ж (60+)	Серед усіх
У пошуках роботи, додаткового заробітку	14,2	4,0	7,5	3,1	10,5
При вирішенні житлових проблем (пошук/оренда житла)	8,1	6,9	3,0	4,3	6,7
При домовленості про оплату праці Вам пропонували оплату значно нижче	9,4	3,0	1,5	1,9	6,5
При оформленні соціальних виплат, субсидій і т.д.	3,3	1,0	2,3	1,9	2,7
При отриманні пенсії	0,8	0,0	3,0	1,9	1,2
При отриманні медичних послуг	1,8	1,0	0,8	2,5	1,7
При отриманні банківських послуг	1,3	0,0	0,8	1,2	1,1
При отриманні юридичних послуг чи консультацій	0,5	0,0	0,0	0,0	0,3

Питома вага респондентів, які стикалися з різними видами насильства за останні 12 місяців, %

Вид насильства	<u>... ДО СЕБЕ ОСОБИСТО</u>					<u>... ЩОДО ІНШИХ ЛЮДЕЙ</u>				
	Ж-ГД	Ж-В	Ч (60+)	Ж (60+)	Серед усіх	Ж-ГД	Ж-В	Ч (60+)	Ж (60+)	Серед усіх
Психологічне	18	18	17	14	17	28	28	24	20	26
Фізичне	17	13	20	11	16	24	19	25	17	22
Економічне	18	9	12	12	15	22	28	27	17	22
Сексуальне	0,2	0	0	0	0,1	1	2	0	0	0
Стикалися з будь-яким насильством	29,5					39,8				

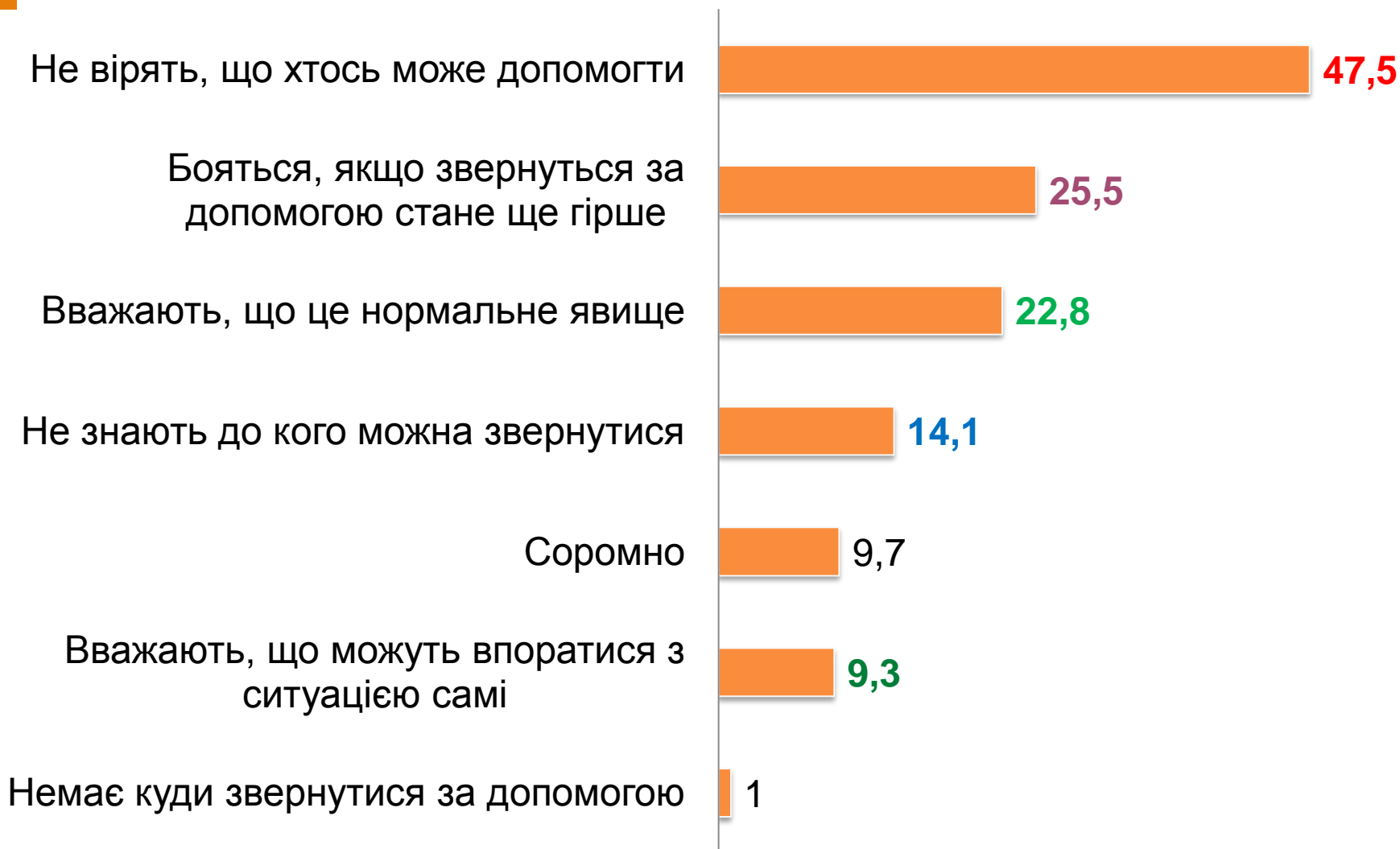
- Економічне та фізичне насильство **(8,4%)**
- Психологічне та фізичне насильство **(8,6%)**
- Економічне та психологічне насильство **(7,2%)**

Розподіл відповідей респондентів: «Чи знаєте Ви, куди необхідно звертатись у випадку виникнення різних видів насильства?, %

(наведені варіанти які обрали більш ніж 2% опитаних)

Причини не звернення людей за допомогою у разі виникнення будь-яких насильницьких дій, %

ВИСНОВКИ

- ВПО потребують медичної допомоги, особливо спеціалістів першої ланки (терапевти, педіатри)
- Про прояви насильства частіше респонденти зазначають по відношенню до інших людей, ніж до себе особисто.
- Найбільш поширеними є психологічне, фізичне, економічне насильство, про сексуальне насильство повідомили одиниці.
- Населення потребує інформації про заклади та організації, які допомагають в разі скоєння насильницьких дій (причина не звернення – **«не вірю, що допоможуть»**).
- Несправедливе, упереджене ставлення, у зв'язку із статусом переселенця відчували при пошуку роботи або додаткового заробітку та вирішенні житлових проблем.

Рекомендації

- Звернути увагу на забезпечення доступу ВПО до необхідної медичної допомоги
- Зосередити увагу на доступі до психологічної підтримки сімей ВПО, зокрема дітей. У зв'язку з цим, забезпечити додатковим навчанням відповідний персонал з урахуванням потреб ВПО
- Забезпечити повною інформацією щодо місць, куди можна звертатися у випадку здійснення насильницьких дій
- Проводити інформаційну роботу із загальним населенням щодо зменшення соціального напруження щодо ВПО, в т.ч. з урахуванням регіональних особливостей

Дякую за увагу!!!!

Додаткова інформація:

Бондар Тетяна,

УІСД ім. О. Яременка,

Тел./факс: (044) 501 50 75; (044) 501 50 76

bondar@uisr.org.ua <http://www.uisr.org.ua>

Осауленко Ольга,

Представництво UNFPA в Україні,

Тел./факс: +38 044 253 00 53

osaulenko@unfpa.org [http:// www.unfpa.org](http://www.unfpa.org)